

Rigsdagstidende.

1855. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 41.

Extraordinair Session.

20de Møde.

Tredagen den 21de Septbr.

(Forts.)

Cultusministeren (forts.): Denne anden Dtring af ham gaaer netop i modsat Retning, gaaer netop ud paa det, som jeg ogsaa fra min Side anerkjendte som det baade Gode, Rigtige og absolut Fornødne ved Adressen, nemlig: at den var aldeles bestemt og klar. Den ærede Rigsdagsmand sagde nemlig under Forhandlingerne om Adressen — og det findes i Tidenden for 6te Session, 1ste Samling, Sp. 149 og 150 — at den Adresse, som nu var kommet frem, med Sikkerhed fremstillede det Minimum, Rigsdagen maatte holde fast, og han søier til, at „nu vil der ikke savnes Folk, der indenfor de Grændser, vi nu have affstukket, ville kunne føre Sagen igjennem“ (Tscherning: hör!). Ja det er et meget vigtigt Ord. „Saadanne Folk ville ikke savnes, det har hidtil været vanskeligt, thi Uvissheden har været stor fra Rigsdagens Side, dens Forlangender have manglet Positivitet og Resignation; men“ — og nu kommer egentlig det Vigtigste, og det er ogsaa udtrykkeligt udhævet i Tidenden — „nu ere begge Dele der, nu savnes de ikke, nu ere Vanskelighederne borte“ (Tscherning: Og nu ere de skabte paany!). Ja, den ærede Rigsdagsmand skal ikke slippe fra mig. Hele Spørgsmaalet er om, hvad der ligger i Adressens Ord; de bleve meget alvorligt overveiede, da den forelaa, og skøndt jeg ikke har havt det Held mange Gange her i Rigsdagen at samvirke med den ærede

Rigsdagsmand, saa vil han dog maaffee indrømme, at vi dengang samvirkede, og at der neppe var To, der toge den hele Sag med større Alvor end den ærede Rigsdagsmand og jeg. Han sagde altsaa dengang, at det, der da gjorde det muligt, at et Ministerium kunde dannes, var, at der ikke længere var nogen Uklarhed eller Uvisshed tilstede, og naar han nu, bagefter, siger, at vi samlede i Mørke, saa er dette en stor og meget farlig Modsigelse; thi naar man dengang erkjendte, at Adressen var klar og bestemt, og derefter, naar Forholdene have forandret sig, siger, at den ikke er klar og bestemt, men mørk og ubestemt med Hensyn til noget af det Væsentligste, saa gjør man det umuligt at kunne komme videre, og ingen Overeenskomst kan da have nogen som helst Betydning. Men jeg vil ikke alene holde mig til den ærede Rigsdagsmands Dtringer om Adressens Klarhed og Bestemthed. Jeg holder mig overbevist om, at den virkelig er klar og bestemt, og at den netop fordrede det, som den ærede Rigsdagsmand antydede, at man her lagde væsentlig Vægt paa, nemlig at bevare det constitutionelle Liv hos os, fordi man meente, at naar det var bevaret, saa var derved givet en Udfigt til en Udvikling i Conseqvents af det constitutionelle Princip i flere Henseender. Det var netop dette, man dengang lagde Vægt paa, og man lagde saameget mere Vægt derpaa — det er et Moment, som absolut maa fastholdes — fordi man netop klarlig indsaae, at det ikke kunde hjælpe at komme frem med sine egne Dyd, Tingstanter. Jeg vil saaledes indrømme at den ærede Rigsdagsmand og mange Andre med ham vilde have en ganske anden Valglov